

Türkiye İş
Kurumu
(İŞKUR)

Çalışma
Genel
Müdürlüğü

İş Sağlığı ve
Güvenliği
Genel
Müdürlüğü

Engelli ve
Yaşlı
Hizmetleri
Genel
Müdürlüğü

Ceza ve
Tevkifevleri
Genel
Müdürlüğü

Türkiye İşveren
Sendikaları
Konfederasyonu
(TİSK)

Türkiye İşçi
Sendikaları
Konfederasyonu
(TÜRK-İŞ)

Türkiye Sakatlar
Konfederasyonu
(TSK)

ENGELLİ VE ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK PROJE DESTEKLERİ

BAŞVURU REHBERİ

(2019/2. Dönem)

Son Başvuru Tarihi: **28 Haziran 2019**

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ /3

1) DESTEĞİN AMACI /3

2) DESTEĞİN KANUNİ DAYANAĞI /3

3) HANGİ TÜR PROJELER DESTEKLENECEKTİR? /3

4) BAŞVURU ŞARTLARI VE AÇIKLAMALAR /4

A) KENDİ İŞİNİ KURMA HİBE DESTEĞİNE YÖNELİK PROJELER /4

a) Kimler başvurabilir? /4

i) Engellilerde aranılan şartlar /4

ii) Eski hükümlülerde aranılan şartlar/4

b) Neler Desteklenecektir? /5

i) Engelliler için /5

ii) Eski hükümlüler için /5

c) Destek verilmeyecek maliyetler nelerdir? /5

d) Başvuruda dikkat edilecek hususlar nelerdir? /6

e) Hangi evraklarla başvuru yapılacaktır? /7

i) Engelliler/7

ii) Eski hükümlüler/7

B) KORUMALI İŞYERİ DESTEĞİNE YÖNELİK PROJELER/8

a) Amaç/8

b) Kapsam /8

c) Hedef/8

d) Kimler Proje Hazırlayabilir? /9

e) Neler Desteklenecek? /9

f) Desteklenmeyecek maliyetler/10

g) Projeler ile İlgili Hususlar/10

h) Başvuru İçin Gerekli Belgeler/10

C) ENGELLİLERE YÖNELİK MESLEKİ EĞİTİM VE REHABİLİTASYON PROJELERİ/11

a) Başvuru İçin Gerekli Belgeler/14

D) ENGELLİNİN İSTİHDAMINI SAĞLAYACAK DESTEK TEKNOLOJİLERİNE İLİŞKİN PROJELER/15

a) Başvuru İçin Gerekli Belgeler/16

E) ENGELLİNİN İŞE YERLEŞTİRİLMESİ, İŞE VE İŞYERİNE UYUMUNUN SAĞLANMASINA YÖNELİK PROJELER/16

a) Başvuru İçin Gerekli Belgeler/17

5) BAŞVURU YERİ VE SON BAŞVURU TARİHİ/18

6) BAŞVURU İLE İLGİLİ ÖNEMLİ HUSUSLAR/18

7) DİĞER HUSUSLAR/19

GİRİŞ

Engelli ve eski hükümlü çalıştırmayan işverenlerden veya işveren vekillerinden 22/05/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 101. maddesi uyarınca tahsil edilen idari para cezalarının kullanımı hakkında karar vermeye yetkili Komisyonun kuruluşu ile çalışmasına ve hazırlanacak projelere ilişkin usul ve esaslar, *"Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyona Dair Yönetmelik¹"* ile belirlenmiştir. Ayrıca Yönetmeliğin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütlere ve hazırlanacak projelere ilişkin olarak açıklamalar yapmak amacı ile *"Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyonun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Genelge (2015/1)"²* yayımlanmıştır.

Yönetmeliğin 8. maddesi kapsamında hazırlanan bu Rehber ile söz konusu Komisyona sunulacak projelerin öncelikleri ve özellikleri ile başvuru formunun hazırlanması ve başvurunun yapılmasına ilişkin konularda başvuru sahiplerinin bilgilendirilmesi amaçlanmıştır.

1) DESTEĞİN AMACI

Komisyon tarafından verilecek desteğin amacı, engelli ve eski hükümlülerin kendi işlerini kurmasına, engellilerin mesleki eğitim ve rehabilitasyonları, işe ve işyerine uyum projeleri, destek teknolojileri ve korumalı işyerleri ile diğer projeler aracılığı ile istihdamlarına yardımcı olmaktır.

2) DESTEĞİN KANUNİ DAYANAĞI

Verilen desteğin kaynağı, engelli ve eski hükümlü çalıştırmayan işverenlerden veya işveren vekillerinden 4857 sayılı İş Kanunu'nun 101. maddesi uyarınca tahsil edilen idari para cezaları fonudur. Söz konusu Fonun yönetimi, 4857 sayılı Kanunu'nun 30. maddesinin yedinci fıkrasına istinaden oluşturulan ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürünün başkanlığında, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ve Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların ve en çok engelliye temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisi olmak üzere bir başkan ve yedi üyeden oluşan Komisyon tarafından yerine getirilmektedir.

3) HANGİ TÜR PROJELER DESTEKLENECEKTİR?

İş Kanunu'nun 30. maddesi gereğince aşağıdaki amaçlara yönelik hazırlanacak projeler Komisyon değerlendirmesi sonrasında desteklenebilecektir.

- 1- Engellilerin kendi işini kurmalarına yönelik projeler,
- 2- Eski hükümlülerin kendi işini kurmalarına yönelik projeler,
- 3- Engellinin istihdamını sağlayacak destek teknolojilerine yönelik projeler,
- 4- Engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanmasına yönelik projeler,
- 5- Engellilerin istihdam edilebilirliklerini artırıcı mesleki eğitimine yönelik projeler.
- 6- Ruhsal ve zihinsel engelli bireylerin istihdam edileceği Korumalı İşyeri Desteğine yönelik projeler,
- 7- Engellilere yönelik diğer projeler.

¹ 09/01/2014 tarih ve 28877 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

² www.iskur.gov.tr adresinde "Mevzuat" bölümünde "Genelgeler" kısmında yer almaktadır.

4) BAŞVURU ŞARTLARI VE AÇIKLAMALAR

Genel Olarak: Proje sahipleri 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, vergi mevzuatı ve diğer ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini tam ve eksiksiz olarak yerine getirmekle mükelleftir.

A) KENDİ İŞİNİ KURMA HİBE DESTEĞİNE YÖNELİK PROJELER

a) Kimler başvurabilir?

i) Engellilerde aranılan şartlar

Bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerle kaybetmesi nedeniyle işgücü kaybının en az % 40 olduğu “Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları” ile belgelenen kişiler mevzuatımızda engelli olarak kabul edilmektedir. Kendi işini kurmak isteyen engellilerin aşağıdaki **bütün şartları** taşıması gereklidir.

- İŞKUR’a kayıtlı olmak,
- Bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerle kaybetmesi nedeniyle işgücünün en az % 40’ından yoksun olduğunu “Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları” ile belgelendirebilmek,
- 18 yaşını tamamlamış olmak,
- Hangi sebeple olursa olsun emekli olmamak,
- Kendi üzerine aktif olarak kayıtlı işyeri/işletme olmamak, (Proje başvuru rehberi yayım tarihi itibari ile proje konusu meslekte vergi kaydı ve son bir yıl içerisinde terk mükellefi olmamak),
- İşyerinin kurulacağı il sınırları içinde ikamet etmek,
- KOSGEB onaylı Girişimcilik eğitim programı sertifikasına sahip olmak,
- Kurulacak iş ile ilgili başka mevzuatlarda aranılan diploma, sertifika, izin vb. belgelere sahip olmak ve aranılan diğer şartlara haiz olmak.
- Herhangi bir icra dosyası bulunmamak.

ii) Eski hükümlülerde aranılan şartlar

Affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, cinsel saldırı veya çocuğun cinsel istismarı suçlarından mahkûm olmamak şartıyla; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası alan ya da ceza süresine bakılmaksızın zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından hüküm giyenlerden cezasını tamamlayanlar, cezası ertelenenler, koşullu salıverilenler, denetimli serbestlik kapsamında olanlar eski hükümlü olarak tanımlanmaktadır.

Kendi işini kurmak isteyen eski hükümlülerin aşağıdaki **bütün şartları** taşıması gereklidir.

- İŞKUR’a kayıtlı olmak,
- 18 yaşını tamamlamış olmak,
- Eski hükümlü olmak,
- Hangi sebeple olursa olsun emekli olmamak,

- e) Kendi üzerine aktif olarak kayıtlı işyeri/işletme olmamak, (Proje başvuru rehberi yayım tarihi itibari ile proje konusu meslekte vergi kaydı ve son bir yıl içerisinde terk mükellefi olmamak),
- f) İşyerinin kurulacağı il sınırları içinde ikamet etmek,
- g) KOSGEB onaylı Girişimcilik eğitim programı sertifikasına sahip olmak,
- h) Kurulacak iş ile ilgili başka mevzuatlarda aranılan diploma, sertifika, izin vb. belgelere sahip olmak ve aranılan diğer şartlara haiz olmak.
- i) Herhangi bir icra dosyası bulunmamak.

Eski hükümlülere yönelik hibe desteğinde eski hükümlünün projesini Adalet Bakanlığının ilgili birimleri (denetimli serbestlik müdürlükleri, koruma kurulları gibi) aracılığı ile "Proje Başvuru Rehberi"nde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde hazırlamaları ve yine ilgili birimler aracılığı ile İl Müdürlüğüne iletmesi gereklidir. **Eski hükümlünün doğrudan kendisinin yapacağı başvurular dikkate alınmaz ve proje sahibine iade edilir.**

b) Neler Desteklenecektir?

i) Engelliler için

Komisyon değerlendirmesi sonrasında kaynak tahsis edilmesine karar verilen projelerde, başvuru sahibinin talep etmesi halinde, aşağıdaki maliyetler karşılanabilecektir:

- a) **Kuruluş işlemleri desteği:** İşyeri kuruluşu için yapılan resmi işlemler, onaylar, izinler, ruhsatlar ve sigorta gibi masraflar için belge karşılığı olmak üzere **en fazla 3.000 TL.**
- b) **İşletme gideri desteği:** Sözleşme imza tarihinden sonra 12 ay süre ile belge karşılığı olarak işletme giderlerinin (su, elektrik, iletişim, ısınma, kira ve tanıtım) en fazla % 60'ını geçmeyecek şekilde yıllık toplamda **en fazla 11.000 TL.**
- c) **Kuruluş desteği:** Sözleşme imza tarihinden itibaren 12 ay boyunca belge karşılığı olmak üzere işletmenin temel faaliyet alanı ile ilgili makine, teçhizat, yazılım, donanım, ofis malzemesi gibi maliyetler için vergiler dahil **en fazla 36.000 TL.**

ii) Eski hükümlüler için

Adalet Bakanlığının ilgili birimleri tarafından yapılan başvuru sonrasında bütçe imkanları doğrultusunda kaynak tahsis edilmesi uygun görülen projelere vergiler dahil en fazla **brüt asgari ücretin 15 katına kadar** kurulacak işyeri için gerekli olan giderleri kapsayan "kuruluş desteği" verilecektir.

c) Destek verilmeyecek maliyetler nelerdir?

- Hazırlanacak projelerde hiçbir şekilde;
- depozito,
- su, elektrik, iletişim vb. abonelik ücretleri,
- çalışanların ücretleri,
- işlenerek veya doğrudan satılacak ürünlerin bedelleri,
- vergi, resim, harç, çeşitli üyelik ücretleri, cezalar,
- işin konusu ile doğrudan ilgisi olmayan ve işin kurulmasına engel olmayan demirbaş ve diğer malzemelerin bedelleri,
- kurulmuş bir işletmenin geliştirilmesini, değiştirilmesini amaçlayan giderler,

- Engellilerin erişebilirliklerini sağlayıcı olması şartı ile inşaat, tadilat ve bakım giderlerinin toplam kuruluş desteğinin yüzde 10'unu aşan kısmı,

desteklenmeyecektir.

-İşletme Gider Kaleminden tarım ve hayvancılık projeleri hariç olmak üzere aylık kira giderinin %60'nı ve toplamda **6.000TL'yi** geçmeyecek kadarı karşılanır. Kira giderinin ödenebilmesi için işletmenin kira sözleşmesi ve bankaya ilgili mevzuat gereği kira bedeli olarak yatırıldığına dair dekontun/ödeme belgesinin ibrazı zorunludur. İşletme kirası için stopaj ve ortak giderler de desteklenmez.

-Proje kapsamında; proje sahiplerinin üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) kan ve kayın hısımlarından ve bunların sahip/ortak oldukları işletmelerden; işyeri kiralanması, hayvan ve demirbaş malzeme alımı yapılamaz.

d) Başvuruda dikkat edilecek hususlar nelerdir?

- "Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları"nda yer alan engellinin çalışamayacağı alanlarda ya da işlerde kurulmak istenen işlere ilişkin projeler kabul edilemez.
- Proje sahibinin kuracağı işletme ile ilgili alacağı ruhsat vb. izinler ile ilgili yükümlülükler proje sahibine aittir.
- Engelli ve eski hükümlülerin fiili olarak kendilerinin işin başında olacakları projeler desteklenecek olup, proje süresince proje sahibinin herhangi bir işyerinde tam zamanlı sigortalı olarak çalışması mümkün değildir. Bu durumun tespiti halinde proje iptal edilerek gerekli yaptırımlar uygulanacaktır.
- Engelli ve eski hükümlülerin adına sadece vasi olanların kendileri için iş kurmayı amaçlayan projeler ile halen engelli ve eski hükümlüler tarafından işletilen faal işletmelerin geliştirilmesine yönelik projeler desteklenmeyecektir.
- Proje başvurusu yapan kişinin üzerinde hangi amaçla olursa olsun bir işyerinin olması durumunda yeni bir işyeri desteği verilmeyecektir. Tarım ve hayvancılık alanında yapılacak projelerde proje sahibinin üzerinde aktif bir işletmenin bulunması durumunda proje kabul edilmeyecektir. Mevcut bir işletmenin devir alınması ya da geliştirilmesini amaçlayan projeler desteklenmeyecektir.
- Başvuru sahibinin emekli olması durumunda projesi kabul edilmeyecektir.
- Hazırlanacak proje belgeleri arasında, teklif sahibinin kendisine ait veya başka kişi veya kurumlardan aldığı maddi ve gayri maddi desteklere ilişkin bilgi ve belgelere de yer verilmesi gereklidir. Başka kurum veya kişilerden destek alınan projelerde, aynı maliyet kalemlerine engelli ve eski hükümlülerin kendi işini kurma hibe desteği kapsamında destek sağlanmayacaktır.
- Bu kapsamda hazırlanacak projede bütçe kalemlerinin ayrıntılı bir şekilde projede yer alması ve proje sahibinin kendi katkısı olması durumunda bu katkının hangi alanlarda olduğunun miktarı ile birlikte belirtilmesi gereklidir.
- Hibe desteği sağlanması kararı verilen projelerin ödemeleri, sözleşme imza tarihinden sonra fatura veya fatura yerine geçen belgeler karşılığı yapılacağından; fatura veya belge olmaksızın önceden ödeme yapılmayacaktır. Sözleşme imza tarihinden önceki tarihlerde düzenlenen faturaların karşılığı ödenmeyecektir. Hazırlanacak olan projelerde, işin faaliyet alanı ile doğrudan ilgili olmayan maliyet kalemleri desteklenmeyecektir.
- Destek verilen proje kapsamında kurulan işletmenin sözleşme tarihinden itibaren en az 3 (üç) yıl fiili olarak faaliyetine devam etmesi şart olup, hangi sebeple olursa olsun

aksi durumun tespiti halinde “kuruluş desteği” olarak yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınacaktır.

- Sözleşme ve mevzuatta yer alan projelerin kabul edilmeme sebeplerinin sonradan çeşitli şekillerde tespit edilmesi durumunda da sözleşme iptal edilecek ve yapılan ödemeler yasal faizi ile geri alınacaktır.
- Kendi işini kurma projelerinde, işin yürütülmesi sırasında ortaya çıkabilecek zararlara karşılık üç yıl süre ile proje kapsamında destek verilen demirbaşları ve işyerini her türlü riske karşı koruyucu şekilde kapsamlı sigorta yaptırılması zorunludur.
- 6 aylık kontrollerde kurum tarafından alınan malzemelerin eksik olması durumunda tamamlanması yazılı olarak istenecek, tamamlanmaması durumunda ise projenin devamını etkileyen bir husus olup olmadığına bakılarak gerekmesi halinde proje iptal edilerek kuruluş desteği yasal faizi ile geri alınacaktır.

e) Hangi evraklarla başvuru yapılacaktır?

i) Engelliler

- 1- Talep dilekçesi,
- 2- Proje Başvuru Formu,
- 3- Kimlik fotokopisi,
- 4- Kurulacak işin konusu ile ilgili mevzuatında zorunlu belge istenmesi durumunda, bu mesleki bilgiyi gösteren diploma, sertifika gibi belgenin örneği,
- 5- KOSGEB onaylı Girişimcilik eğitim programı sertifikasının örneği,
- 6- Proje kapsamında diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliğine ilişkin belgeler (varsa),
- 7- Bütçe tablosu (Başvuru Formunun ekindeki EK-1/A doldurulacaktır. “Kuruluş desteği” kapsamında verilen 36 bin TL ve uygun görülmeyen kalemler dikkate alınarak proje sahibinin kendi katkısı ile Komisyondan talep edilen kalemlerin ayrıntılı olarak belirtilmesi gereklidir),
- 8- Engelli Sağlık Kurulu Raporu’nun aslı gibi yapılmış örneği (Hastane, İŞKUR il müdürlüğü gibi resmi kurumlarca aslı gibi yapılması gerekir),
- 9- Vergi Dairesinden son başvuru tarihinden önceki bir ay içinde alınmış, proje sahibinin güncel vergi mükellefiyet durumunu gösterir belge,
- 10- Hayvancılık ve tarım projelerinde Tarım ve Orman İl/İlçe Müdürlüklerinden alınacak “İşletme Belgesi” örneği (İşletmesi olmayanların işletmesi olmadığına ilişkin yazıyı, pasif işletmesi olanların proje başvuru tarihinden geriye doğru son 1 yıl içerisinde işletmede hayvan hareketliliği olup olmadığına ilişkin yazıyı eklemesi gereklidir.)
- 11- Herhangi bir icra dosyasının olmadığına ilişkin taahhütname.

ii) Eski hükümlüler

- 1- Talep dilekçesi (Adalet Bakanlığı birimlerince yazılacak resmi yazı),
- 2- Proje Başvuru Formu,
- 3- Kimlik fotokopisi
- 4- Kurulacak işin konusu ile ilgili mevzuatında zorunlu belge istenmesi durumunda, bu mesleki bilgiyi gösteren diploma, sertifika gibi belgenin örneği,
- 5- KOSGEB onaylı Girişimcilik eğitim programı sertifikasının örneği,
- 6- Proje kapsamında diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliğine ilişkin belgeler (varsa),
- 7- Bütçe tablosu (Başvuru Formunun ekindeki EK-1/B doldurulacaktır. “Kuruluş desteği” kapsamında verilen destek miktarı (brüt asgari ücretin en fazla on beş katı) ve uygun

görülmeyen kalemler dikkate alınarak proje sahibinin kendi katkısı ile Komisyondan talep edilen kalemlerin ayrıntılı olarak belirtilmesi gereklidir),

- 8- Vergi Dairesinden son başvuru tarihinden önceki bir ay içinde alınmış, proje sahibinin güncel vergi mükellefiyet durumunu gösterir belge,
- 9- Hayvancılık ve tarım projelerinde Tarım ve Orman İl/ilçe Müdürlüklerinden alınacak "İşletme Belgesi" örneği (İşletmesi olmayanların işletmesi olmadığına ilişkin yazıyı, pasif işletmesi olanların proje başvuru tarihinden geriye doğru son 1 yıl içerisinde işletmede hayvan hareketliliği olup olmadığına ilişkin yazıyı eklemesi gereklidir.)
- 10- Herhangi bir icra dosyasının olmadığına ilişkin taahhütname.

B) KORUMALI İŞYERİ DESTEĞİNE YÖNELİK PROJELER

a) Amaç

Bu desteğin amacı; engelli istihdamı alanındaki sosyal paydaşların desteklenmesi, engelli istihdamının altyapısının geliştirilmesi, işgücü piyasası içinde çalışma imkanı olmayan engelli bireylerin desteklenmesi amacı ile kurulan korumalı işyerlerinin güçlendirilmesi ve etkinliklerinin artırılması ve toplumda belirli bir işletme modelinin oluşturulmasını sağlamak amacı ile hazırlanacak projelerin usul ve esaslarını belirlemektir.

Günümüzde korumalı işyerleri, pek çok ülkede birbirinden farklı ve çeşitlilik gösteren kurumsal örgütlenmelerle çalışmak isteyen engellilere iş imkânı sağlamaktadır.

Ülkemizde engellilerin istihdamına ilişkin politikalar büyük ölçüde kota, ceza ve teşvik sistemine dayanmaktadır. İzlenen bu politikanın özellikle zihinsel veya ruhsal engellilerin istihdamında istenilen sonuçları yeterince sağlayamaması başka istihdam yöntemlerinin de ele alınması gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu yöntemlerden birisi olan korumalı işyerleri de normal işgücü piyasasına kazandırılmaları güç olan engelliler için geliştirilen bir istihdam yöntemidir.

Ülkemiz açısından korumalı işyerleri, işgücü piyasasına kazandırılmaları görece güç olan engel gruplarından zihinsel veya ruhsal engellilerin eğitim düzeyleri, bir mesleğe sahip olma imkanları ve işsizlik oranları göz önünde bulundurulduğunda, çok daha büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamdaki engelliler kota-ceza yöntemi çerçevesinde işverenler tarafından en az tercih edilen, istihdam edilme oranları en düşük olan bireylerdir. Bu bireylerin korumalı işyerlerinde istihdam edilmeleri, engellilerin hem bireysel gelişim sürecini pekiştirmeleri hem de topluma uyum sağlamaları açısından büyük önem arz etmektedir.

Ülkemiz açısından ortaya konan bu ihtiyaç, 2005 yılında yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile tespit edilmiş ve anılan Kanunda bu konuda düzenlemelere yer verilmiştir. Bu düzenlemelerde, korumalı işyerlerine devlet tarafından teknik ve mali destekler sağlanacağı da belirtilmiştir. 26.11.2013 tarih 28833 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Korumalı İşyerleri Hakkında Yönetmelik ve 20.04.2016 tarih 29699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Korumalı İşyerlerinde Çalışan Engellilerin Ücretlerine Karşılık İşverene Yapılacak Ödeme Hakkında Yönetmelik ile bu alandaki usul ve esaslar açıklanmıştır.

b) Kapsam

Korumalı işyerlerinin desteklenmesi ve güçlenmesi amacı ile hazırlanacak projeler, 4857 sayılı Kanununun 101. maddesi gereğince tahsil edilen fondan desteklenecektir.

Projeler; en az sekiz zihinsel veya ruhsal engelli bireyin çalıştığı ve çalışanların en az yüzde yetmiş beşi engellilerden oluşacak korumalı işyeri statü belgesi alınmış korumalı işyerinin

kurulması ve geliştirilmesi için hazırlanacaktır. Kurulacak işyeri ilgili mevzuatı gereğince bir işyerinin şubesi olarak da kurulabilir.

c) Hedef

Bu teklif çağrısı kapsamında desteklenecek projeler ile engelli kişilerin haklarını savunan sosyal tarafların desteklenmesi, engelli istihdamının altyapısının geliştirilmesi, işgücü piyasasında normal şartlar altında çalışma imkanı kısıtlı olan zihinsel ve ruhsal engelli kişilere istihdam ortamları oluşturulması amacıyla korumalı işyerlerinin kurulması ve yaygınlaştırılması, bu tür işletmelerin sayısının ve etkinliklerinin artırılması ve engelli istihdamında artış hedeflenmektedir.

d) Kimler Proje Hazırlayabilir?

Proje sunabilecekler, Türkiye’de faaliyet gösteren ve Korumalı İşyerleri Hakkında Yönetmelik gereğince Korumalı İşyeri Statü Belgesi alan işletmelerdir.

e) Neler Desteklenecek?

Bu Teklif Çağrısı kapsamında proje faydalanıcısı tarafından gerçekleştirilecek harcamaların uygun maliyet olarak değerlendirilebilmesi için aşağıdaki şartları taşıması gerekmektedir:

- Harcamalar faydalanıcı tarafından İŞKUR mevzuatı kapsamında gerçekleştirilecektir.
- Maliyetler proje teklifinde tahmini olarak bütçelendirilmiş olmalıdır.

Kaynak tahsis edilmesine karar verilen projelere aşağıdaki destekler verilebilecektir.

- 1- **Kuruluş sermayesi desteği:** Korumalı işyerinin kuruluşu veya kurulan işletmenin kapasitesinin artırılması için gerekli olan sermayenin % 60’ı kuruluş tarihinden itibaren bir yıl içerisinde hibe olarak tahsis edilecektir. Hibe rakamı **en fazla 150 bin TL** olabilecektir. Verilecek destek ile korumalı işyeri için gerekli olan **makine, donanım, demirbaş ve bunlara ait sarf malzemesi giderleri** karşılanabilecektir. **Verilecek desteğin % 40’ı nakit olarak proje sahibi tarafından projeye tahsis edilecektir.**
- 2- **Engelli ücret desteği:** Proje başlangıcından itibaren korumalı işyerinde çalışacak engelli işçilerin ücret giderleri, brüt asgari ücret üzerinden ilk bir yıl boyunca Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyona Dair Yönetmeliğe göre kurulan komisyon tarafından desteklenecektir. Korumalı İşyerlerinde Çalışan Engellilerin Ücretlerine Karşılık İşverene Yapılacak Ödeme Hakkında Yönetmelik başta olmak üzere başka mevzuatlarda engelli çalışanlara ilişkin ücret desteği veya sigorta prim desteği verilmesi halinde mükerrerliği önlemek amacı ile bu destek tutarları ödenecek ücret desteğinden düşülecektir.
- 3- **İşletme giderleri desteği:** Sözleşme imza tarihinden itibaren bir yıl boyunca işletme giderlerinin (su, elektrik, ısınma, iletişim, tanınırlık) fatura bedellerinin % 60’ı desteklenecektir. İşletme gider desteği Proje Başvuru Rehberinde belirlenen kuruluş sermaye desteğinin % 12 si kadar ödenir. Ancak tanınırlık giderinin payı, işletme gideri desteği bütçesinin % 25’ini aşamaz.

Proje kapsamında kurulacak korumalı işyeri, 3 yıl boyunca Komisyon tarafından İŞKUR ve EYHGM takip ve denetime tabi olacaktır. Bu 3 yıllık süre içerisinde başlangıçta alınan makine ve donanımın satış veya devri yapılamayacaktır. Korumalı işyerinin kuruluşundan itibaren 3 yıl içerisinde herhangi bir nedenle (sel, deprem, yangın gibi mücbir sebepler hariç) kapanması, tasfiye edilmesi veya çalışan engelli sayısının belirtilen sayıdan aşağı

düşmesinden bir ay içerisinde eski sayıya ulaşmaması halinde başlangıçta hibe olarak verilen kuruluş sermayesi yasal faizi ile birlikte geri alınacaktır.

İşin yürütülmesi sırasında ortaya çıkabilecek zararlara karşılık üç yıl süre ile proje kapsamında destek verilen demirbaşları ve işyerini her türlü riske karşı koruyucu şekilde kapsamlı sigorta yaptırılması zorunludur.

Proje kapsamındaki ödemeler sözleşme makamınca gerekli değerlendirmeler yapılarak Sosyal Güvenlik Kurumları Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirtilen belgeler karşılığında gerçekleştirilecektir. Ödemeler yapılırken proje faydalanıcısının vergi, sosyal güvenlik kurumu prim ve idari para cezası borcu olup olmadığı -mümkünse- sistem üzerinden, değilse ibraz edilen belgeler üzerinden değerlendirilecektir. Projenin yürütümü sırasında hiçbir gerekçe ile ilave maliyet talepleri karşılanmayacaktır.

f) Desteklenmeyecek maliyetler

- Korumalı işyerinde çalışacak personele ödenecek seyahat masrafları ve harcırahları,
- Motorlu taşıtlara ilişkin alım, kiralama, vergi, yakıt vb. giderler,

g) Projeler ile İlgili Hususlar

Bir projenin kuruluş sermayesi destek süresi 12 aydan fazla olamaz. Desteklenen proje faydalanıcıları korumalı işyeri statü belgesini ve faaliyetlerini en az 3 yıl sürdürmek zorundadır.

Projelerin uygulanma döneminde korumalı işyerlerine veya engellilere yönelik yapılacak mevzuat değişikliklerinden mükerrer olarak faydalanılamayacaktır.

Projenin yürütümü, korumalı işyerinin kurulacağı ilde gerçekleştirilecektir.

Aynı proje sahibi kuruluş tarafından, doğrudan ya da başka gerçek ve tüzel kişilerle ortaklık yahut işbirlikleri yolu ile birden fazla proje teklifi sunulamayacaktır. Aksi durumun tespiti halinde projeler değerlendirmeye alınmayacak, projelerin kabul edilmiş olması halinde ise bu durum projenin iptal sebebi sayılacaktır.

Hibe çağrısı kapsamında desteklenmesine karar verilecek tüm projeler, Korumalı İşyerleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülmek zorundadır. Söz konusu projelere aynı yönetmelik hükümlerine uygun olarak korumalı işyeri statüsü kazandıktan sonra hibe desteği sağlanacak ve bu statünün yönetmelik hükümlerine aykırılık nedeniyle sona ermesi halinde verilen destek sona erdirilerek, proje rehberi ve sözleşme hükümleri çerçevesinde gerekli müeyyideler uygulanacaktır.

Korumalı işyerleri, 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, vergi mevzuatı ve diğer ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini tam ve eksiksiz olarak yerine getirmekle mükelleftir. Projenin uygulama döneminde korumalı işyerlerine getirilecek yeni teşvikler olması ve bu teşviklerin proje destekleri ile çakışması halinde proje kapsamında verilen destek sona erdirilecektir.

h) Başvuru İçin Gerekli Belgeler

Korumalı işyeri desteğine başvuran isteklinin aşağıdaki belgelerden kendisi ile ilgili olanlarını tam ve eksiksiz hazırlaması gereklidir. Belgelerde eksiklik bulunması halinde hiçbir şekilde proje değerlendirilmeye alınmayacaktır.

- 1- Talep dilekçesi
- 2- Korumalı işyeri statü belgesi aslı veya onaylı örneği

- 3- Proje Başvuru Formu
- 4- Başvuru Sahibinin Beyanı
- 5- Başvuru sahibinin (kamu kurum ve kuruluşları hariç) hukuki durumunu kanıtlayıcı belge (ticaret sicil gazetesi, vakıf senedi, dernek tüzüğü, esnaf odası kaydı örneği gibi) (Özellikle STK'ların ibraz edecekleri tüzük ve senetlerde engellilere yönelik mesleki eğitim hususu yer almalıdır),
- 6- Sivil toplum kuruluşlarına ait iktisadi işletmeye ait belgelerin aslı veya noter onaylı örneği
- 7- Dernekler için il Dernekler Müdürlüğü'nden alınmış güncel "Faaliyet Belgesi", dernek yetkili kişileri yazısı ile üst kuruluşa tabi olup olunmadığı yazısı,
- 8- İmza sirkülerinin aslı veya noter onaylı örneği
- 9- Başvuru sahibi kurum ve kuruluş adına başvuru ve imzaya yetkili olduğuna dair belgenin aslı (bu belge adına başvuru yapılan kurumca İŞKUR'a hitaben resmi yazı formatında düzenlenecek ve yetkili kişinin imza tatbiki olacaktır),
- 10- Başvuru yapılan kurum ve kuruluşun güncel vergi, SGK prim, SGK tarafından kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmadığına ya da yapılandırıldığına dair ilgili birimlerden alınmış güncel belgelerin aslı (kamu kurum ve kuruluşları hariç),
- 11- Proje sahibinin kuruluş sermayesinin % 40'ını temin ettiği veya temin edeceğine dair bilgi ve belgeler (sponsorluk anlaşması, banka dekontu gibi)
- 12- Proje Bütçe Tablosu (Başvuru formu eklerinden ilgili olan tablo kullanılacaktır. Toplam proje bütçesi belirtilecek ve Komisyondan talep edilen ile kendi kaynakları ile karşılananlar ayrıca belirtilecektir),
- 13- Yönetici ve personelin (engelliler dahil) isimleri ve görev tanımları
- 14- Daha önce İŞKUR ile düzenlenen ve/veya devam eden kurs veya faaliyet olması halinde, bunların ara ve nihai raporları veya sonuçları hakkındaki bilgi notu,

C) ENGELLİLERE YÖNELİK MESLEKİ EĞİTİM VE REHABİLİTASYON PROJELERİ

Engellilerin mesleki eğitim kursları sayesinde bir meslek öğrenerek rehabilitasyonu ile sonrasında işgücü piyasasına entegrasyonunu sağlayacak projeleri tüzel kişilikler sunabileceklerdir. Proje sunacak tüzel kişiliklerin (kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, başta engellilere yönelik çalışma yapanlar olmak üzere sivil toplum kuruluşları, özel sektör işyerleri, üniversiteler vb.) projenin uygulanacağı ilde kurulu olması (merkez veya şube olarak) şarttır. Engellilerin toplumsal entegrasyonu ve rehabilitasyonu yoluyla istihdam edilebilirliklerini artırmayı amaçlayan projelerin, öncelikle o ilin işgücü piyasası araştırmaları, ilin işgücü piyasası ihtiyaçları ve yıllık işgücü eğitim planı ile uyumlu olması gerekir.

Her bir projede esas olarak sadece bir mesleğin yer alması ve bu meslekte başvuru sahibinin devam eden bir mesleki eğitim kursunun olmaması gerekir. Ayrıca Komisyon toplantısına yakın tarihler itibari ile sona erecek kursu olan yüklenicilerin başvuru yapması da mümkündür.

Başvuru yapan kurum ve kuruluşun birden fazla projesi olması veya devam eden projesi varken yeni bir proje başvurusunda bulunması durumunda; proje sahibi başvuru evrakları arasına aynı anda birden fazla projeyi yürütebilecek fiziksel altyapıya (kursların düzenlenmesi için eğitim mekânının asgari standartlara sahip olması, kursiyerlerin eğitim ve dinlenme imkânlarının olması, eğitim için gerekli teknik altyapı, araç ve gereçlerin mevcut olması gibi) ve idari kapasiteye (yönetim, eğitici ve insan kaynakları kapasitesi) haiz olduğuna dair bilgi ve belgeleri eklemek durumundadır. Bu belge MEB ve Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünden alınmalıdır.

İstihdam edilmesinde çeşitli zorluklar bulunan engel grupları (zihinsel engelliler gibi) için hazırlanacak projelerin, mesleki eğitimle birlikte rehabilitasyon amacının da ayrıca ortaya konulması beklenmektedir.

Mesleki eğitim kurslarına katılacak kursiyerlerde;

- İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması,
- Bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle işgücü kaybının en az % 40 olduğunun "Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları" ile belgelendirilebilmesi,
- En az 15 yaşını tamamlamış olması,
- Emekli olmaması,
- Kurs ve programlara katılmama yönünde yaptırım uygulanmıyor olması,
- Örgün öğretimde (özel eğitim ve rehabilitasyon dahil) öğrenci olmaması,
- İki kurs arasında en az altı ay beklemiş olması,
- Daha önce aynı meslekte İŞKUR aracılığı ile eğitim almamış olması,
- Tamamlayıcı meslekler hariç, aynı proje sahibinin bir başka kursuna katılmamış olmak,

şartları aranır.

Proje sahibi kurum ve kuruluşun yöneticileri ile onların üçüncü dereceye (üçüncü derece dahil) kadar kan ya da kayın hısımları, kendi projelerinde kursiyer, yardımcı personel, diğer görevli ve eğitici olamazlar.

Kurslara katılacak kursiyerlerin engel gruplarının belirtilmesi esastır. Proje sahibi sivil toplum kuruluşu, tüzüğünde veya senedinde yer alan engellilere hizmet etmekle mükellef olduğundan projesinde belirttiği hedef kitle ile kendi tüzük hükümlerinin uyumlu olması şarttır.

Hazırlanacak projelerde, mesleki eğitim kursuna katılacak engellilerin bilgilerine (kursiyerlerin isim, TC kimlik no ve iletişim bilgileri) yer verilmesi halinde değerlendirmede puan verilecektir.

Kurslara katılacak kursiyerlerin özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam eden öğrenciler olmaması gereklidir. Bu durumun tespit edilmesi halinde yaptırım uygulanacaktır.

Yardımcı personel ve diğer görevlilerin proje sahibi kurum ve kuruluşun kendi çalışanı olması durumunda Komisyon tarafından bu kişiler için ayrıca ücret ödenmeyecektir. Projede görev yapan ve komisyon tarafından ücret ödenmesi kabul edilen kişilerin İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması istihdamlarının İŞKUR üzerinden yapılması şarttır.

Kurslarda görev yapacak eğitici, işaret dili tercümanı, yardımcı personel gibi kişilerin isimleri, TC Kimlik no ve iletişim bilgileri ile bu alandaki tecrübelerini de ortaya koyan bilgi ve belgelere proje ekleri arasında yer verilecektir.

Hazırlanacak projelerde, Komisyonca uygun görülen maliyetler (idari gider, temrin, görevli ücretleri vb.) dikkate alınacak olup, Başvuru Formunun ekinde yer alan bütçe tablosunun dikkatli şekilde doldurulması gerekmektedir.

Ayrıca proje sahibi tarafından engellilere yönelik daha önce uygulanan başka projelerin olması halinde bunların sonuçları ve istihdam edilen kursiyer varsa bu kursiyerlerin istihdamlarına ilişkin belgeler proje başvurusuna eklenecektir.

Komisyonun toplanma zamanları dikkate alınarak kararın uygulanmaya başladığı tarihlerde devam eden projesi olan veya sona ermesine rağmen ara ve nihai raporlarını zamanında sunmayan veya istihdam taahhüdü olan projelerde bu sürecin sona ermediği projeler doğrudan red edilecektir.

Ayrıca mesleki eğitim projelerinde (zihinsel engelliler için hazırlanan projeler hariç) eğer istihdam taahhüdü yoksa, Komisyon kararı ile belirlenecek oran ve sürede bütün projelere, kursiyerlerin kurs sonunda istihdam edilmeleri istenebilecektir. Komisyonca belirlenecek oranın üstünde istihdam taahhüdü bulunan projelerin değerlendirilmesinde bu husus dikkate alınacaktır. Bu kapsamdaki çalışmalarda yükleniciler Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ile işbirliği içinde çalışabileceklerdir. Kursiyerlerin özel ve kamu sektöründe istihdam edilmesi ve kendi işini kurmaları da istihdam yükümlülüğünün yerine getirilmesi olarak kabul edilecektir. Projelerin hazırlanmasında bu hususun dikkate alınması önemlidir.

Mesleki eğitim kursu esaslı projelerde, engel grubuna göre günlük eğitim saatleri standart olarak uygulanacak olup, görme veya işitme engelliler için 6, zihinsel engelliler için 5 ve karma engel grubu ile diğer engelliler için 8 saat üzerinden hesaplama yapılacaktır. Haftada en fazla 6 gün eğitim yapılabilir.

Görme engellilere yönelik düzenlenecek mesleki eğitimlerde bir sınıftaki kursiyer sayısının en az beş kişi, diğer engel gruplarında ise en az on kişi olması esastır. Ancak projenin ve engel grubunun özellikleri dikkate alınarak Komisyon tarafından farklı bir belirleme yapılması da mümkündür. Kursiyer sayısının görme engellilerde üç, diğer engelli gruplarında ise yedi kişinin altına düşmesi halinde il müdürlüğünce kurs iptal edilebilir. Ancak kurs süresinin üçte ikisinin tamamlanması halinde kurs iptal edilmez. Kursiyer sayısının azalmasına bağlı olarak ulaşım gideri tahsis edilmiş ise hesaplamalar yeniden yapılacaktır.

Kurslarda kullanılacak eğitim programları MEB tarafından yayımlanan güncel genel eğitim programları (modül) dikkate alınarak ve bunların minimum süreleri üzerinden (160 fiili günü geçmemek şartı ile) kullanılacaktır. Bununla birlikte, özellikle engelliler için hazırlanan özel eğitim programlarında ise toplam süre dikkate alınacaktır. Birden fazla modülün birleştirilmesi, modül minimum süresinin azaltılıp artırılması ile oluşturulmuş ve 4. Seviye meslek modüllerinin minimum süreleri alınarak yapılan modüller, onaylı olsalar bile kabul edilmeyecektir. Üniversiteler tarafından da onaylanan programlar kullanılabilir.

Kurs yapılacak mesleğin seçiminde, öncelikle o ilde işgücü piyasasında talep gören bir meslek olması, engellilerin kurs sonrasında işe yerleşmesi veya gelir elde etmesini sağlayacak nitelikte olması hususlarına dikkat edilmesi gereklidir. Komisyon değerlendirmesinde, aynı istekli tarafından aynı meslekte birden fazla kurs düzenlenmesi durumunda, bunların sonuçlarını görmeden yeni kurs talebini uygun bulmayabilecektir. Bu nedenle başvuru yapılırken, sonuçlanan kursların sonuçlarını da başvuru evraklarına eklemelidir.

Projelerde ulaşım ücreti talep edilmesi durumunda, kursiyerin kursa katıldığı her gün için kursiyer başı günlük 10 TL ödeme üzerinden hesaplama yapılacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarına bu kapsamda destek verilemeyecektir.

İşitme engelliler için işaret dili tercümanı öngörülmesi durumunda, aylık brüt 3.500 TL, yardımcı personel talep edilmesi durumunda ise brüt aylık 3.250 TL ödeme yapılacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarına yardımcı personel desteği sunulmayacaktır. Eğitimciler ise eğitimcinin unvanı dikkate alınarak ders saat başına 35-50 TL arasında (usta öğreticiler için 35 TL, üniversitelerdeki öğretim görevlileri için 40 TL ve öğretim üyeleri için 50 TL) ödeme yapılacaktır. Eğitici ve tercümanın, alanında belge sahibi olan kişilerden seçilmesi ve Kuruma kaydının olmaması halinde kayıt yapılarak projede görevlendirilmesi gereklidir.

Projede görevli ve ücret ödenen bütün kişilere yapılan ödemeden dolayı ortaya çıkabilecek vergi, resim, harç, sigorta vb. mali ve sosyal yükler proje sahibine aittir. Ödemeler aylık bordrolar üzerinden brüt olarak yükleniciye yapılacak olup, ücretin tam olarak ödenip ödenmemesi ile ilgili tüm yükümlülük yüklenicininindir. Kurum yasal yükümlülüklerin ve

ödemelerin tam olarak yapılıp yapılmadığını kontrol edebilecektir. Yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde uyarıya rağmen sorunun devam etmesi durumunda proje iptal edilir ve ilgili kuruluşlara gerekli bildirim yapılır.

Proje kapsamında yapılacak ödemelerde, proje sahibine başka mevzuatlar kapsamında Devletçe yapılan/yapılacak her türlü teşvik uygulaması da dikkate alınacaktır.

Projede görev alan ve ücretleri proje kapsamında ödenen kişilere ücret ödenmediğinin, gönüllü çalışmaya zorlandıklarının yahut sosyal güvenlik ve vergi ödemelerinin zamanında ve tam olarak yapılmadığının Kurumca yerinde yapılacak incelemelerde yahut ilgili kişilerin müracaatı üzerine yahut Kurumca re'sen tespiti halinde, Kurumca ilgili kamu kuruluşlarına bilgi verilecek, ilgili kuruluşların denetimleri sonucunda ortaya çıkacak tüm hukuki ve cezai sonuçlar yükleniciye ait olacaktır.

Projelerde kursun yapılması için gerekli tüketilecek malzemelerin temrin gideri olarak karşılanmasının talep edilmesi durumunda; zaruri gideri toplamının yüzde 10'u kadar ödeme, fatura karşılığı yapılabilecektir. Bu giderler, kurs konusu mesleğin kursiyerlere öğretilmesi ve uygulama yapılması için gerekli olan ve çoğunlukla tüketime tabi malzemeler içindir.

Ayrıca kursun yürütülmesi sırasında yüklenicinin idari giderleri için talep etmesi durumunda kursiyer zaruri gideri toplamının yüzde 12'si kadar ödeme, fatura karşılığı yapılabilecektir. İdari giderler, yüklenicinin elektrik, su, iletişim, tanıtım ve ısınma giderleri için kullanılacaktır. Bununla birlikte idari gider kapsamındaki tanınırlık giderlerinin miktarının idari gider bütçesinin % 25'ini aşan kısmı karşılanmayacaktır.

Kursun istihdam garantili olması durumunda günlük 40 TL, istihdam garantisiz olması durumunda ise günlük 30 TL kursiyer zaruri gideri İŞKUR tarafından doğrudan kursa fiili olarak katılan kursiyerlere ödenecek, iş kazası ve meslek hastalığı ile genel sağlık sigortası primleri de İŞKUR tarafından ödenecektir.

Tanınırlıkla ilgili olarak yüklenici tarafından yerine getirilmek üzere, projenin uygulandığı açık veya kapalı mekânlarda, faaliyet süresince levha, pano, afiş vb. araçlarda ayrıca yazılı ve görsel bütün materyalde Kurumsal İŞKUR logosu ile birlikte "Türkiye İş Kurumu" ibaresine ve "Bu proje, Türkiye İş Kurumu tarafından finanse edilmektedir." ifadesine yer verilecektir.

İstihdam taahhütlü projelerde kursiyer gideri ve demirbaş giderleri dışında kalan tutarın %20'si bloke edilir. Yüklenicinin yükümlülüğünü yerine getirmesinden sonra ödeme yapılır.

A) Başvuru İçin Gerekli Belgeler

Hazırlanacak projelerde aşağıdaki belgelerin eksiksiz olarak sunulması gereklidir. İl müdürlüğünce asıl belgelerin görülmesi halinde örneklerin onaylanması mümkündür. **Tek bir belgenin bile eksik olması durumunda, proje doğrudan İl müdürlüğünce iade edilecektir.**

İstenilen belgeler aşağıdadır:

- 1- Talep dilekçesi,
- 2- Proje Başvuru Formu,
- 3- Engellilere yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarından, bir üst kuruluşa bağlı olanlar üst kuruluş değerlendirme raporunu, üst kuruluşa bağlı olmayanlar için ise Genelge eki taahhütnamenin doldurulması (kamu kurum ve kuruluşları hariç),
- 4- Başvuru sahibi kurum ve kuruluş adına başvuru ve imzaya yetkili olduğuna dair belgenin aslı (bu belge adına başvuru yapılan kurumca İŞKUR'a hitaben resmi yazı formatında düzenlenecek ve yetkili kişinin imza tatbiki olacaktır),
- 5- Başvuru yapılan kurum ve kuruluşun güncel vergi, SGK prim, SGK tarafından kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmadığına ya da yapılandırıldığına dair ilgili birimlerden alınmış güncel belgelerin aslı (kamu kurum ve kuruluşları hariç),
- 6- İstihdam taahhüdü içeren projelerde bu taahhüde ilişkin belgeler (istihdam taahhüdünü veren işletmelerin bu amaçla hazırladıkları yazıların örnekleri),

- 7- Proje bütçe tablosu (Mesleki eğitim kursu esaslı projeler için örnek bütçe tablosu kullanılacaktır. Toplam proje bütçesi belirtilecek ve Komisyondan talep edilen ile kendi kaynakları ile karşılananlar ayrıca belirtilecektir),
- 8- Başvuru sahibinin (kamu kurum ve kuruluşları hariç) hukuki durumunu kanıtlayıcı belge (ticaret sicil gazetesi, vakıf senedi, dernek tüzüğü, esnaf odası kaydı örneği gibi) (Özellikle STK'ların ibraz edecekleri tüzük ve senetlerde engellilere yönelik mesleki eğitim hususu yer almalıdır),
- 9- Mesleki eğitim kursuna yönelik projelerde kullanılacak eğitim modülünün adı ve süresini belirtir yazı (*Modül onayları sözleşme imza aşamasından önce talep edilecektir. Kullanılacak modüllerin MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'nün modülleri arasında olması ve süresinin genel eğitim programlarında minimum süre, engelliler için hazırlanmış eğitim programlarında toplam süre kadar olması esastır. Hangi amaçla olursa olsun birden fazla modülün birleştirilmesi, modül minimum süresinin azaltılıp artırılması ile oluşturulmuş ve 4. seviye meslek modüllerinin minimum süreleri alınarak yapılan yeni modüller onaylanmış olsa bile kabul edilmeyecektir. Üniversiteler tarafından onaylanmış programlarda kullanılabilecektir.*)
- 10- Projelerde görev yapacak eğitici ve diğer personelin kişisel bilgileri ve iletişim bilgilerini de içerir özgeçmiş ile mesleki bilgilerini gösterir belge (diploma, sertifika vb.) örnekleri mutlaka eklenecektir. (Eğitcinin proje konusu alanda yeterliliğe sahip olduğuna dair diploma, usta öğreticilik vb. belgelerin ilgili yerlerden onaylatılması gereklidir.) Projede görev alacak personelin görevleri ayrıntılı olarak bildirilecektir.
- 11- Dernekler için il Dernekler Müdürlüğü'nden alınmış güncel "Faaliyet Belgesi", dernek yetkili kişileri yazısı ile üst kuruluşa tabi olup olunmadığı yazısı,
- 12- Daha önce İŞKUR ile düzenlenen ve/veya devam eden kurs veya faaliyet olması halinde, bunların ara ve nihai raporları veya sonuçları hakkındaki bilgi notu,

D) ENGELLİNİN İSTİHDAMINI SAĞLAYACAK DESTEK TEKNOLOJİLERİNE İLİŞKİN PROJELER

Engellinin bir işyerinde istihdam edilmesi, işe uyumunu, etkin ve güvenli bir şekilde çalışmasını sağlayacak destek teknolojileri ile ilgili projeleri, İŞKUR'a kayıtlı olan tüzel kişilikler sunabileceklerdir. Proje sunacak tüzel kişiliklerin (belediyeler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör işyerleri, üniversiteler vb.) projenin uygulanacağı ilde kurulu olması (merkez veya şube olarak) şarttır.

Destek teknolojilerine örnek olarak aşağıdakiler belirtilebilir:

- Engellinin işini yapmasını sağlayacak veya kolaylaştıracak araç ve gereçler, diğer alt ve teçhizatlar ile bunları kullanmaya yarayan aparatlar,
- İşverenin engelliye işe alması halinde bilgisayar kullanmasını kolaylaştıracak yazılım ve donanım desteği,
- Engellinin işini yapmasını sağlayacak kabartma harfler (braille alfabesi) kullanılmış teknolojiler,

Hazırlanacak projede, engellinin iş bulmasını ve etkin bir şekilde çalışmasını sağlayacak destek teknolojisinin amacı, işlevi, miktarı, bedeli, istihdam taahhüt edilen engelli sayısı istihdam süresi ile projenin uygulanmasına ilişkin alınacak ekipman, donanım ve bunlarda yapılacak tadilatlarla ilişkin açıklayıcı bilgilere, belgelere ve sürece yer verilmelidir.

Fatura karşılığı verilecek destek miktarı, faturanın tamamı olabileceği gibi belirli bir yüzdesi de olabilir. Bu tür projelerde destek istenilen hususların istihdama katkısının sayı ve süre olarak ifade edilmesi gereklidir.

İstihdam edilen kişinin proje başvuru tarihi itibarıyla son 1 yıl içerisinde istihdam edilen işverenin kendi çalışanı olmaması gerekmektedir.

Ayrıca, istihdam yükümlülüğünün yerine getirilmemesi durumunda yapılan ödemeler yasal faizi ile tahsis edilecektir.

a) Başvuru İçin Gerekli Belgeler

Hazırlanacak projelerde aşağıdaki belgelerin eksiksiz olarak sunulması gereklidir. İl müdürlüğünce asıl belgelerin görülmesi halinde örneklerin onaylanması mümkündür. **Tek bir belgenin bile eksik olması durumunda, proje doğrudan İl müdürlüğünce iade edilecektir.**

İstenilen belgeler aşağıdadır:

- 1- Talep dilekçesi,
- 2- Proje Başvuru Formu,
- 3- Başvuru sahibi kurum ve kuruluş adına başvuru ve imzaya yetkili olduğuna dair belgenin aslı (bu belge adına başvuru yapılan kurumca İŞKUR'a hitaben resmi yazı formatında düzenlenecek ve yetkili kişinin imza tatbiki olacaktır),
- 4- Başvuru yapılan kurum ve kuruluşun güncel vergi, SGK prim, SGK tarafından kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmadığına ya da yapılandırıldığına dair ilgili birimlerden alınmış güncel belgelerin aslı (kamu kurum ve kuruluşları hariç),
- 5- İstihdam taahhüdü içeren projelerde bu taahhüde ilişkin belgeler (istihdam taahhüdünü veren işletmelerin bu amaçla hazırladıkları yazıların örnekleri),
- 6- Proje bütçe tablosu,
- 7- Başvuru sahibinin (kamu kurum ve kuruluşları hariç) hukuki durumunu kanıtlayıcı belge (ticaret sicil gazetesi, vakıf senedi, dernek tüzüğü, esnaf odası kaydı örneği gibi) (Özellikle STK'ların ibraz edecekleri tüzük ve senetlerde engellilere yönelik mesleki eğitim hususu yer almalıdır),
- 8- Daha önce İŞKUR ile düzenlenen ve/veya devam eden kurs veya faaliyet olması halinde, bunların ara ve nihai raporları veya sonuçları hakkındaki bilgi notu,

E) ENGELLİNİN İŞE YERLEŞTİRİLMESİ, İŞE VE İŞYERİNE UYUMUNUN SAĞLANMASINA YÖNELİK PROJELER

Engelli bireylerin kendi yaşamının sorumluluğunu alabilen bağımsız bireyler olmasına katkıda bulunup, işe kabulü için hazırlanmasını, işe yerleşmesini, işe ve işyerine uyumunun sağlanmasını temin edecek projeleri tüzel kişilikler sunabileceklerdir. Proje sunacak tüzel kişiliklerin (belediyeler, başta engellilere yönelik çalışma yapanlar olmak üzere sivil toplum kuruluşları, özel sektör işyerleri, üniversiteler vb.) projenin uygulanacağı ilde kurulu olması (merkez veya şube olarak) şarttır. Bu tür projelerde esas olarak, engellinin işe uyumu ve istihdamı amaçlarının nasıl gerçekleştirileceğine dair ayrıntılı bir iş planı ve görev tanımları ile proje sürecine yer verilmelidir.

Bu kapsamdaki projelerdeki temel hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- Projenin hedef kitlesi olan engelli gruplarının ve engelli sayısının belirtilmesi gereklidir. Projede hedef kitleyi oluşturan, kursiyer olma şartlarına haiz engellilerin isim, TC kimlik no ve iletişim bilgilerinin yer aldığı listenin projeye eklenmesi gereklidir. Aylık hizmet

sunulacak engelli sayısının her bir görevli personel başına 10 kişi olarak hesaplanması gereklidir.

- Proje sahibi kurum ve kuruluşun yöneticileri ile onların üçüncü dereceye (üçüncü derece dahil) kadar kan ya da kayın hısımları kendi projelerinde yardımcı personel, eğitici, ve diğer personel olamazlar.
- Projede görevli olacak olan kişinin (iş ve meslek danışmanı, sosyal hizmet uzmanı, sosyolog, engelli danışmanı, rehberlik uzmanı gibi) isimleri TC. Kimlik no ile iletişim bilgileri ile bu alandaki tecrübelerini de ortaya koyan bilgi ve belgelere proje ekleri arasında yer verilmelidir.
- Proje kapsamında engellilere; en az 10 gün süre ile, işe ve işyerine uyumu için motivasyon, iş oryantasyonu, kişisel gelişim, mülakat-iş görüşmesi, temel yaşam becerileri gibi konuları içeren danışmanlık hizmeti verilmesi zorunludur.
- Danışmanlık hizmeti verilecek engellilerin İŞKUR'a kayıt ettirilmesi gerekmektedir.
- Engelli bireylerin özelliğine, becerilerine ve tercihinine göre iş seçmesi, iş ortamına ve sosyal hayata uyumu gibi konularda katkıda bulunmak için hazırlanacak projelerde mutlaka proje süresi (en az 6, en fazla 12 ay), istihdam taahhüt oranı (en az % 25) ve asgari istihdam süresi (en az 4 ay) ile kursiyerlerin istihdam edilecekleri yerleri bilgileri de (işverenlerce verilmiş istihdam edilecek kişi sayısını gösterir istihdam taahhüdü yazıları) yer almalıdır. İstihdamda iken ayrılan engellinin yerine, kalan sürenin, danışmanlık hizmeti almış bir başka engelli tarafından tamamlanması zorunludur Danışmanlık hizmeti almış başka engelli bulunamaması halinde Kuruma kayıtlı bir engelli, kalan süre kadar istihdam edilir.
- İstihdam edilecek engellinin, son 1 yıl öncesine kadar istihdamın gerçekleştiği işyerinin çalışanı olmaması gereklidir.
- Ayrıca, proje sahibi tarafından engellilere yönelik daha önce uygulanan başka projelerin olması halinde bunların sonuçlarının da raporlanması gerekmektedir.
- Proje kapsamında, Komisyon tarafından proje sahibine yapacağı giderleri karşılaması için engelli başına uygun görülecek miktarda idari gider (araçlar için yakıt, iletişim giderleri gibi) ödemesi ile projede görev yapacak görevlilerden uygun bulunanlar için de ayrıca brüt ödeme yapılacaktır.
- Proje kapsamında, Komisyon tarafından proje sahibi kuruma, yapacağı giderleri karşılaması için engelli başına 35 TL idari gider, aylık 2.000 TL ulaşım gideri (yakıt ve şoför dahil) ödemesi ile projede görev yapacak görevlilerden uygun bulunan yardımcı personel için aylık brüt 3.250 TL, engelli danışmanı, insan kaynakları uzmanı vb. için aylık brüt 3.500 TL ödeme yapılacaktır. Görevlilere yapılan ödemeler nedeni ortaya çıkabilecek her türlü mali ve yasal yükümlülük proje sahibine aittir. Bundan başka bir ödeme yapılmayacaktır.
- Proje kapsamında yapılacak ödemelerde, proje sahibine başka mevzuatlar kapsamında Devletçe yapılan/yapılacak her türlü teşvik uygulaması da dikkate alınacaktır.
- İstihdam taahhütlü projelerde kursiyer gideri ve demirbaş giderleri dışında kalan tutarın %20'si bloke edilir. Yüklenicinin yükümlülüğünü yerine getirmesinden sonra ödeme yapılır.

a) Başvuru İçin Gerekli Belgeler

Hazırlanacak projelerde aşağıdaki belgelerin eksiksiz olarak sunulması gereklidir. İl müdürlüğünce asıl belgelerin görülmesi halinde örneklerin onaylanması mümkündür. **Tek bir belgenin bile eksik olması durumunda, proje doğrudan İl müdürlüğünce iade edilecektir.**

İstenilen belgeler aşağıdadır:

- 1- Talep dilekçesi,
- 2- Proje Başvuru Formu,
- 3- Başvuru sahibi kurum ve kuruluş adına başvuru ve imzaya yetkili olduğuna dair belgenin aslı (bu belge adına başvuru yapılan kurumca İŞKUR'a hitaben resmi yazı formatında düzenlenecek ve yetkili kişinin imza tatbiki olacaktır),
- 4- Başvuru yapılan kurum ve kuruluşun güncel vergi, SGK prim, SGK tarafından kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmadığına ya da yapılandırıldığına dair ilgili birimlerden alınmış güncel belgelerin aslı (kamu kurum ve kuruluşları hariç),
- 5- İstihdam taahhüdü içeren projelerde bu taahhüde ilişkin belgeler (istihdam taahhüdünü veren işletmelerin bu amaçla hazırladıkları yazıların örnekleri),
- 6- Proje bütçe tablosu,
- 7- Başvuru sahibinin (kamu kurum ve kuruluşları hariç) hukuki durumunu kanıtlayıcı belge (ticaret sicil gazetesi, vakıf senedi, dernek tüzüğü, esnaf odası kaydı örneği gibi) (Özellikle STK'ların ibraz edecekleri tüzük ve senetlerde engellilere yönelik mesleki eğitim hususu yer almalıdır),
- 8- Daha önce İŞKUR ile düzenlenen ve/veya devam eden kurs veya faaliyet olması halinde, bunların ara ve nihai raporları veya sonuçları hakkındaki bilgi notu,

5) BAŞVURU YERİ VE SON BAŞVURU TARİHİ

Proje teklifleri, **28 Haziran 2019 tarihi mesai saati sona erene kadar** Türkiye İş Kurumunun her ilde kurulu bulunan **Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerine** veya **Hizmet Merkezlerine** bir (1) asıl ve bir (1) kopya olarak elden verilecek veya posta ile gönderilecektir. İl müdürlükleri veya hizmet merkezlerine yapılmayan başvurular dikkate alınmaz. Başvuru süresinden sonra Kuruma ulaşan projelerin postaya verilme tarihleri dikkate alınır. **İl Müdürlüğü tarafından yapılacak şekil incelemesinde eksikliği olan projelere 12 Temmuz 2019 tarihine kadar süre verilerek tamamlaması istenilecektir. Bu tarihten sonra eksikliklerin hiçbir şekilde tamamlanması mümkün değildir.**

6) BAŞVURU İLE İLGİLİ ÖNEMLİ HUSUSLAR

- Eksik, gerçeğe aykırı, güncel durumu yansıtmayan ve güncel başvuru formu ve eklerine uygun olmayan başvuruların asli sorumluluğu başvuru sahiplerine aittir.
- Güncel başvuru formu kullanılmayan projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilecektir.
- Proje hazırlamadan önce gerekli hazırlıkların yapılarak, başvuru yapılacak il müdürlüğü veya hizmet merkezine gidilmesi ve yapılacak görüşme sonrasında evrakların kontrol edilerek teslim edilmesi önerilmektedir.
- Başvuru yapacak istekliler, istenilen belgeleri **eksiksiz olarak** başvuru dosyasına eklemek zorundadır. **Tek bir belgenin veya olması gereken bilginin eksik olduğunun tespit edilmesi durumunda il müdürlüğü veya Genel Müdürlük tarafından proje iade edilecektir.**
- **Projelerin kesinlikle hazırlandığı dönemde yayımlanan güncel Proje Başvuru Formu (2019/2. Dönem) ve ekleri kullanılarak hazırlanması esastır.** Başka kurumların yayınladığı başvuru formlarına göre hazırlanan projeler dikkate alınmayacak ve proje doğrudan reddedilecektir.

- Belgelerin sahte olması veya Kurumu aldatmaya yönelik durumların tespit edilmesi halinde proje iptal edilir ve yasal işlem başlatılır.
- Kendi işini kurma projelerinde bir kişi sadece bir proje sunabilir. Aksi durumda bütün projeler ret edilecektir. Diğer projelerde bir dosyada en fazla bir proje sunulacaktır. Birden fazla proje başvurusunda bulunulması durumunda her proje dosyasında projede istenilen başvuru belgeleri eksiksiz olacaktır.
- Kendi işini kurma projelerinde başvuru formu başvuru sahibince ve kendi ifadeleri ile doldurulmalıdır.

7) DİĞER HUSUSLAR

Projenin hazırlanması, değerlendirilmesi, uygulanması ile ilgili usul ve esasların belirlendiği ekli Yönetmelik, Genelge ve bu Rehberin, başvuru sahibi tarafından proje hazırlanmadan önce okunduğu ve anlaşıldığı varsayılacaktır.

Komisyon, bu başvuru rehberinde belirtilen hususları, Yönetmelik ve Genelgeye aykırı olmamak şartı ile işgücü piyasasının ihtiyaçları, bütçe imkânları gibi kriterler çerçevesinde değiştirebilir. Bu durum, başvuru sahipleri için bir hak doğurmaz.

Ayrıntılı Bilgi

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri, www.iskur.gov.tr, 444 75 87, Alo 170